

Ny bog: Økonomisk kriminalitet – en civilisationssvulst

I "REDE PENGE" møder læseren slipsede, danske forretningsfolk, stråmænd i snuskede kiosker på Vesterbro i København og gangstere med arabisk, tyrkisk og pakistansk baggrund. Foto: Istock.

Jesper Grunwald
10.11.2024

BØGER // ANMELDELSE – I bogen *REDE PENGE* fremstår økonomisk kriminalitet som en svulst på vores civilisation. Den er ondartet, og man bliver i læsningen af bogen jævnlgt usikker på, om der findes nogle reelle behandlingsmuligheder, skriver Jesper Grunwald.

REDE PENGE

Forfattere: Bo Elkjær og Niels Sandøe

Forlag: Grønningen 1

Udkom d. 1. november 2024.

Da TV 2's dokumentar *Den sorte svane* blev set af næsten to millioner danskere i maj måned i år, levede den i den grad op til programtitlen **som metafor**: Vi tror, vi har styr på den økonomiske retsfølelse i det lille kongerige med lovgivning, kontrol og retsvæsen. En ny bog med titlen *REDE PENGE* fra to af landets førende

graverjournalister, Bo Elkjær og Niels Sandøe, dokumenterer i den grad, at tv-afsløringen i den grad, ikke er en enlig, sort svane.

I bogen fremstår tidens økonomiske kriminalitet som en svulst på vores civilisation. Den er ondartet, og man bliver i læsningen af bogen jævnlige usikker på, om der findes nogle reelle behandlingsmuligheder. Bogen har ikke som mål at finde løsninger, så vi kan opfylde den civilisatoriske drøm om at gøre verden en smule bedre ved at tage i hvert fald små skridt fremad. Vores våde drøm om, at vi værdimæssigt hæver os over reptilhjernerne, der ikke kan skelne mellem kreativt iværksætteri og kynisk ragen til sig.

BO ELKJÆR OG NIELS SANDØE

REDE PENGE

SÅDAN BLEV DANMARK HJEM FOR
MOMSKARRUSELLER, FAKTURAFABRIKKER OG
ORGANISERET SVINDEL I MILLIARDKLASSEN

REDE PENGE er først og fremmest resultatet af et enormt researcharbejde, der afslører en flok af kriminelle, der i deres roller og samspil ville være lidt for karikerede, hvis der var tale om en teaterforestilling. Men her er ikke tale om fiktion.

Vidtrækkende økonomisk kriminalitet

I rollerne er der slipsede, danske forretningsfolk med grådighed fra milliardsnyd over stofmisbrug til indkøb af verdens dyreste sportsvogne. Men her er også stråmænd i snuskede kiosker på Vesterbro i København, baglokaler som møde- og hjemsted for gangstere med arabisk, tyrkisk og pakistansk baggrund.

Der er tråde til finansiering af Islamisk Stats terror i bl.a. Syrien. Og kulisserne i denne forestilling om det dekadente forretningsliv er både luksushuse i Dubai, og dækadresser for virksomheder og fakturafabrikker i nøgne, ubrugte fabriksbygninger. Ja, endog en nærmest tom lejlighed i Sverige, hvor graverjournalisterne gennem brevsprækken blot kan se en blinkende computer, der formentlig fungerer som server for digitale handler mellem selskaber, som snart skal lukke.

Så kan iværksætterne stikke de penge i lommen, som ellers burde være betalt som moms, A-skat og arbejdsmarkedsbidrag til staten. Bagmændene er borte og stråmændene må tage straffen, hvis de kan findes og straffes. I mange tilfælde er disse stråmænd selv ofre for deroute af økonomisk, social og menneskelig karakter. De er eksempler på, stråmandsdirektører med bopæl på f.eks. et herberg for hjemløse.

Og de mere kulørte rollehavere – sådan i helt bogstavelig forstand – med tatoveringer på halsen, poserende på Facebook med vest og gule mærker efter optagelsen i rockergruppen Bandidos.

“*REDE PENGE* er underholdende på den grove måde – men ikke
nem læsning

Men pludselig er den apacheklippede rocker også direktør for et iværksætterselskab. Som Elkjær og Sandø skriver det med utilsløret sarkasme i *REDE PENGE*: Optagelsesprøven som stråmand og direktør er lettere end at blive Bandidos-medlem. I det sorte erhvervsliv er det nok med et NemID og én krone, fordi politikerne med en ny lov gerne ville gøre det nemt at ”starte for sig selv”.

Trods hvidvaskningslove og opstramninger af bankernes ansvar fik netop dén iscenesatte virksomhed sig straks en legal dansk bankforbindelse. En ny kom til senere, der dog stod af, da banken anede stanken fra skuffeselskabet. Men vupti: En af landets mest velanskrevne banker stod klar med en ny konto til den halvtatoverede rocker-direktør, da det foregående pengeinstitut havde lukket for kontoen.

REDE PENGE er underholdende på den grove måde – men ikke nem læsning. De dybt indsigtsfulde og grundige journalister hjælper dog læseren med registre over hændelser og personer/gerningsmænd. Mon ikke *REDE PENGE* kommer som lydbog? Men i dette tilfælde kan det fysiske eksemplar nu noget særligt. Den kan reelt bruges til opslag af de komplicerede begreber som **momskarruseller** og **fakturafabrikker**. Ligesom den kan bruges til en grundigere forståelse af det såkaldte **hawala-system** til pengeoverførsel. Det er en metode til at overføre penge udenom det kendte banksystem – kendt fra især Mellemøsten. Det bygger på tillid, som det siges. Altså tillid mellem kunden og ”agenten” – og helt uden interesse for, hvorfra pengene kommer.

Efter læsningen af bogen om det sorteste erhvervsliv, hvor griskhed udvikler metastaser til svulster med ulovlig finanssvindel via handel med alt fra CO2-kvoter over frosne kyllinger, billig sort og udenlandsk arbejdskraft til narko, kunne jeg ikke undgå at sidde tilbage med en slags depression over den civilisation, vi forestiller os at leve i. Jo, vores verden er dialektisk, og vi kan kun drømme om ”den bedste af alle verdener”, som den gamle oplysningsfilosof Voltaire satiriserede over for knap 300 år siden. Men magtesløsheden trods landvindingerne af effektivisering i digitalisering og globalisering?

Det er læserens tvivl om, at dette finanscirkus af svindel med offentlige midler og regler som halter, der oser ud af Elkjærs og Sandøes nye bog, *REDE PENGE*. Der er ingen politisk agitation, men på klassisk journalistisk vis fremlægger bogen kolde facts fra deres dybe research. F.eks. at det – trods lovkravet fra 2014 om underretningspligten i forhold til hvidvask og terror – tilsyneladende halter med lysten til at tilmelde sig og bruge underretningssystem **GoAML**: Kun hver tiende af de omfattede 22.000 virksomheder har ladet sig registrere, kun hver femte af landets revisorer og mindre end 105 ud af 7800 advokater.

Overfor dette står det danske hvidvaskningssekretariats forsigtige bud på omfanget af denne kapitalvask, som går udenom danskernes fællesskab: 68 milliarder årligt. Det svarer til ca. 12.000 kroner pr. dansker fra vugge til grav.

REDE PENGE burde være obligatorisk læsning for danske lovgivere.

Klik dig videre til mange flere boganmeldelser på POV International [lige her](#).

Jesper Grunwald

En hyrevognschaufførs bekendelser Jesper Grunwald er taxamanden. Og taxamand.dk er mig! Sådan er det og sådan bli'r det. Det begyndte med en drengedrøm om at køre rundt i en fed Mercer, når arbejdslivet en dag var slut. Sagde det i en takketale til en...

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25, 50 eller 100 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

MobilePay

VISA

VISA

Electron

mastercard

maestro

Tilmed dig her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

POV International

HVAD ER POV?